

Fənn: Avtomatlaşdırmanın əsasları

Qrup: 02,02a

1. İnformasiyanın emalı və idarəedici qərarın qəbulu üçün nəzərdə tutulmuş informasiya, iqtisadi–riyazi metod və model, texniki, proqram, digər texniki vasitə və mütəxəssislər yığımı adlanır?
 - avtomatlaşdırılmış informasiya sistemləri
 - idarəetmənin informasiya texnologiyası
 - informasiya emalının texnoloji prosesi
 - məlumatlar bazası
 - verilənlər çoxluğu
2. Hansı induktiv vericilərin bir növüdür?
 - pyezoelektrik tipli
 - termorezistor tipli
 - fotoelektrik tipli
 - transformator tipli
 - tenzorezistor tipli
3. Avtomatlaşdırma texnikası nə ilə məşğul olur?
 - Vericilərlə
 - Robotlar və onların texniki qurğularının yaradılmasıyla
 - Relelərlə
 - Mühərriklərlə
 - Avtomatik qurğu və mexanizimlərin yaradılması ilə
4. Bütün proseslərlə yanaşı idarəetmə sisteminin özü də avtomatlaşsın, belə avtomatlaşma ... avtomatlaşma adlanır.
 - sadə
 - kompleks
 - qismən
 - mürəkkəb
 - tam
5. Aşağıdakılardan birini informasiyanı emal edən qurğulara aid etmək olmaz?
 - kontaktorlar
 - sayğaclar
 - yaddaş qurğuları
 - rele
 - zaman releləri
6. Texniki xidmət alt sistemində kodlaşdırma və təsərrüfat hansılardır? 1. nəzarət sistemləri, 2. ehtiyat hissələri, 3. alətlər, 4. materiallar, 5. mühərriklər.
 - 1,3,5
 - 2,3,4,5

- 2,3,4
 - 1,3,4,5
 - 2,3,5
7. Neytral elektromaqnit relesi dəyişən cərəyan dövrəsinə qoşulduqda nə baş verir?
- işləyə bilməz
 - uğultu ilə işləyir
 - dağılar
 - reaksiya verməyəcək
 - dayanar
8. İM(icra mexanizmi)-ni idarə edən qurğulara aid deyil: 1. kontaktorlar, 2. maqnit buraxıcıları, 3. bitbus, 4. gücləndiricilər, 5. yaddaş qurğuları.
- 2 və 4
 - 1 və 5
 - 2 və 4
 - 1 və 3
 - 3,4,5
9. Avtomatlaşdırılmış layihələndirmə sistemində neçə mərhələdə qarşılıqlı əlaqə istiqamətlərinə baxılır?
- 2
 - 3
 - 4
 - 6
 - 5
10. İdarəetmə sistemlərində informasiyanın ilkin emal qurğuları:
- idarə obyektinə idarəedici təsir formalaşdırır
 - giriş signalını gücləndirir
 - giriş kəmiyyəti haqqında informasiyanı qəbul edir
 - giriş signalını üzərində çevirmələr və əməliyyatlar aparır
 - kommutasiya əməliyyatını yerinə yetirir
11. Qeyri-stasionar tənzimləmə sistemləri hansı sistemlərdir?
- obyektin və tənzimləyicinin parametrləri zamana görə dəyişən
 - obyektin və tənzimləyicinin parametrləri tezliyə və fazaya görə dəyişən
 - obyektin və tənzimləyicinin parametrləri zamana görə dəyişməyən
 - parametrləri həm zamana, həm də məkana görə dəyişən
 - obyektin və tənzimləyicinin parametrləri tezliyə və fazaya görə dəyişməyən
12. Avtomatik stabilləşdirmə sistemləri:
- idarə olunan kəmiyyəti özünün verilən qiyməti ilə müqayisə və nəticəni təsbit edir
 - idarə olunan kəmiyyəti geniş hədlər daxilində dəyişir
 - tapşırıq qurğusundan daxil olan signalı görə əməliyyatı avtomatik yerinə yetirir
 - idarə olunan kəmiyyətin qiymətini tələb olunan qiymətdə sabit saxlayır
 - obyektin parametrlərini verilən səviyyədə saxlayır

13. İnformasiya təminatının məqsədi nə ilə müəyyən olunur?

- təşkilatın məsələsilə
- hökumətin sərəncamı ilə
- informasiya təminatının subyektilə
- informasiya tələbatı ilə
- təşkilatın rəhbərilə

14. Vericilərin çıxışında alınan signalı gücləndirmək üçün nədən istifadə edilir?

- transformatorndan
- reledən
- gücləndiricidən
- kondensatorndan
- akkumlyatorndan

15... olmadan istehsal proseslərinin idarə edilməsinə avtomatlaşdırma deyilir.

- İnsan iştirakı
- Elektrik mənbəyi
- Maddi–texniki baza
- Texniki avadanlıqlar
- Robotlar

16. Parametrik vericilərin ... növləri var.

- Omik, induktiv, tutum
- Təyziq, təcil, temperatur
- Maqnit, elektrik, induktiv
- Maqnit, təyziq, omik
- Tutum, elektrik, təcil

17. Proqramlaşdırılan kontrollerin çıxış bloku hansı qurğuların işini idarə etmir?

- elektromaqnit rellələrin
- dəyişən cərəyan mühərrikinin
- elektromaqnitlərin
- elektromaqnit muftaların
- sabit cərəyan mühərrikinin

18. Avtomobil nəqliyyatı və idarələrinin lazım olan hissə və avadanlıqlarla təmin etmək hansı sistemin əsas məqsədidir?

- riyazi–material təminat alt sistemi
- riyazi təminat alt sistemi
- texniki informasiya təminat alt sistemi
- informasiya alt sistem
- material–texniki təminat alt sistemi

19. Tənzimləmə sistemində tənzimləyicidə hasil olan signal nəyə təsir göstərir?

- gücləndiriciyə
- obyektə
- icra orqanına

- tapşırıq orqanına
 - vericiyə
20. İdarəetmə prosesinin növünə görə İS-lər hansılara bölünür?
- nəqliyyat, rabitə İS-i
 - federal, regional və bələdiyyə İS-i
 - sənaye və kənd təsərrüfatının İS-i
 - texnoloji proseslərin idarəsinin İS-i, təşkilati idarəetmənin İS-i
 - bank İS-i, nəqliyyat, rabitə İS-i, bələdiyyə İS-i
21. Nəzarət olunan kəmiyyəti elektrik dövrəsinə parametrinə çevrilən vericilərə nə deyilir?
- ardıcıl çevirməli
 - generator tipli vericilər
 - aktiv vericilər
 - parametrik vericilər
 - təyziq vericiləri
22. Avtomatlaşdırmanın ierarxik strukturunun istehsal sahəsinin idarəetmə səviyyəsində hansı qurğular işlədilir?
- idarəedici kompyuterlər
 - sahə kompyuterləri
 - vericilər, icra mexanizmləri
 - tənzimləyicilər
 - istehsalatı idarə edən kompyuterlər
23. Hidravlik və pnevmatik gücləndiricilər avtomatik tənzimləmə sistemlərində nə üçün istifadə olunur?
- siqnalları gücə görə gücləndirmək üçün
 - siqnalları cərəyana görə gücləndirmək üçün
 - siqnalları gərginliyə görə gücləndirmək üçün
 - siqnalları sərfə görə gücləndirmək üçün
 - siqnalları sıxlığa görə gücləndirmək üçün
24. A rejimi ... qurğularda daha geniş istifadə olunur.
- güc gücləndiricilərində
 - cərəyan gücləndiricilərində
 - avtogeneratedorlarda
 - gərginlik gücləndiricilərində
 - seçici gücləndiricilərdə
25. Hansı alt-sistem təminedicidir?
- texniki iqtisadi planlaşdırma
 - istehsalın texniki təminatı
 - maddi-texniki təminatın idarə olunması
 - texniki təminat
 - personalların idarə olunması

26. İnformasiyanın ötürülmə forması bunlardan hansıdır?

- məktub
- məlumat
- hesabat
- çıxış
- giriş

27. Müxtəlif ... ən çox yayılmış elementlərindən biri rellərdir?

- düzləndiricilərin
- mexaniki sistemlərin
- mühərriklərin
- gücləndiricilərin
- avtomatik sistemlərin

28. Vericilərin əsas xarakteristikası ... asılılığıdır.

- Çıxış kəmiyyətinin elektrodan
- Giriş kəmiyyətinin həssas elementdən
- Çıxış kəmiyyətinin giriş kəmiyyətindən
- Giriş kəmiyyətinin elektrodan
- Çıxış kəmiyyətinin həssas elementdən

29. Mikroelektronikanın sürətli inkişafı nə zamandan başladı?

- 1900–cü ildən
- 1970–ci ildən sonra
- 1960–cı illərdə
- 1920–ci ildən sonra
- 2000–ci ildə

30. Maqnit gücləndiriciləri nələrdən təşkil olunur?

- Yarımkeçirici naqillərdən
- Dielektrik içlik və naqillərdən
- Yarımkeçirici nüvə dielektriklərdən
- Feromaqnit içlik və dolaqlardan
- Dolaqlardan

31. Programlaşdırılan məntiqi kontrollerlər üçün nə xarakterik deyil?

- hesablama əməliyyatları yerinə yetirmək
- elektroavtomatikanın məntiqi sxemlərini əvəz etmək
- məntiqi əməliyyatları yerinə yetirmək
- elektroavtomatikanın rele sxemlərini əvəz etmək
- bu funksiyalarını realizə etmək

32. Aşağı sınıfa aid olan sistemlər hansılardır:

- CATIA, Unigraphics, Pro/ENGINEER, CADDS5, EUCLID, Cimatron
- 3DCAD, AMD, Solid Edge, Solid Works
- AutoCAD, CAD–KEY, Personal Designer, Adem

- DrWeb, Nod32, Avest Home, Ms Afee, Kaspresky
- MS DOS, UNIX, MS Access

33. Aşağıdakılardan hansı biri aktiv vericilərə aid deyil?

- induksion
- potensiometrələr
- pyezoelektrik
- fotoelektrik
- termoelektrik

34. İlk dəfə sənaye robotu neçənci ildə yaranıb?

- 1934
- 1914
- 1954
- 1964
- 1974

35. İnduktiv vericilərdə çevirmə mexanizmi hansı şəkildə baş verir?

- $\delta \rightarrow x \rightarrow \Phi \rightarrow X_L \rightarrow L \rightarrow I$
- $x \rightarrow \delta \rightarrow L \rightarrow X_L \rightarrow \Phi \rightarrow I$
- $x \rightarrow \Phi \rightarrow \delta \rightarrow L \rightarrow X_L \rightarrow I$
- $x \rightarrow L \rightarrow \Phi \rightarrow \delta \rightarrow I \rightarrow X_L$
- $x \rightarrow \delta \rightarrow \Phi \rightarrow X_L \rightarrow I$

36. Avtomatik sistemlərdə üç əsas bəndlər hansılardır?

- ölçmə bəndi, aralıq bənd, icra bəndi
- ölçmə bəndi, icra bəndi; əks əlaqə bəndi
- ölçmə bəndi, kommutasiya bəndi
- ölçmə bəndi, düz çevirmə bəndi, əks çevirmə bəndi
- düz çevirmə bəndi, aralıq bənd, əks çevirmə bəndi

37. İnformasiya sistemində ayrıca sənədlər və sənədlərin ayrıca massivi, sənədlər və sənədlər massivi necə adlanır?

- proqram resursu
- informasiya resursu
- informasiya texnologiyası
- proqram təminatı
- hər hansı obyekt haqqında verilən

38. Bunlardan hansı avtomatlaşdırılmış informasiya sistemlərinin təminatı hesab olunmur?

- xarici
- informasiya
- texniki
- hüquqi
- riyazi

39. Hansı bir generator verici növü deyildir?

- termoelektrik

- induksion
- potensiometr
- pyezoelektrik
- fotoelektrik

40. Maqnit–elastik çeviricilər vasitəsilə ... kəmiyyətlər ölçülür.

- temperatur, sərf, qüvvə
- qüvvə, təzyiq, moment
- sürət, yerdəyişmə, səviyyə
- təcil, rütubət, qüvvə
- təzyiq, səviyyə, moment

41. Termoelektrik vericilərdə termo-e.h.q.-nin qiyməti nədən asılıdır?

- istilik keçirmə qiymətindən
- xüsusi elektrik keçiriciliyindən
- termoelektrodların uzunluğundan
- termoelektrodların diametrindən
- t_1 və t_2 temperaturlarından

42. Avtomatlaşdırılmış informasiya sistemləri hansı əlamətə görə daha çox siniflərə bölünür?

- idarəetmə prosesinin növünə görə
- arxitekturasına görə
- verilənlərin emal xarakterinə görə
- tətbiq sferasına görə
- informasiya proseslərinin avtomatlaşdırma dərəcəsinə görə

43. Mufta avtomatikanın elə bir elementidir ki

- o , x kəmiyyətinin müəyyən həddə dəyişməsində y kəmiyyətinin sabilliyini təmin edir
- fırlanmanı enerji mənbəyinə qoşulmuş bir valdan digərinə ötürmək üçün istifadə olunur
- o , girişə daxil olan fiziki kəmiyyəti kəmiyyətə çevirir
- onun X giriş kəmiyyəti müəyyən qiymətə çatandan sonra çıxış kəmiyyəti sıçrayışla dəyişir
- 1 və 2 kontaktları məmulatların ölçülərinin dəyişməsi nəticəsində qapanır

44.... passiv vericilərə aid deyil.

- fotorezistorlar
- potensiometrlər
- termorezistorlar
- tenzorezistorlar
- termocütlər

45. Dəyişən cərəyan gücləndiricilərində qeyri-xətti element kimi ... işlədilir.

- rezistor
- induktivlik

- transformator
- kondensator
- tranzistor

46. Ən çox yayılan hansı reledir?

- elektromexaniki rele
- yerdəyişən rele
- elektrodinamiki rele
- vaxt relesi
- güc relləri

47. Aşağıdakılardan hansı biri tənzimləyici adlanır?

- hər hansı prosesin gedişinin insan iştirakı olmadan müayinə edilməsi
- obyektin iş rejiminin texniki qurğuların köməyi ilə sabit saxlanması
- tənzim olunan maşınlar, aparatlar və aqreqlər
- obyektə məqsədyönlü idarə təsiri göstərən texniki qurğu
- tənzimləyici ilə obyektin vəhdəti

48. Say-impuls zaman rellərində deşifratorun vəzifəsi nədir?

- müxtəlif zaman dözümləri yaradır
- zaman dözümlərini bərabər hissələrə bölür.
- dayaq impulslarını sayır
- dayaq impulslarını yadda saxlayır
- dayaq impulslarını gücləndirir

49. Hal hazırda ən geniş yayılmış verilənlər bazasının idarə olunması sistemi:

- Rekvizit
- İerarxik
- Şəbəkə
- Obyektyönümlü
- Relasiyon

50. Müxtəlif maşın və aparatların işinin insan iştirakı olmadan texniki qurğuların köməyi ilə sabit saxlanması necə adlanır?

- Avtomatik tənzimləmə
- Maqnitləşdirmə
- İdarə etmə
- Mexaniki tənzimləmə
- Elektrikləşdirmə

51. Avtomatlaşdırılmış idarəetmə sistemlərinin informasiya bazası dedikdə nə başa düşülür? 1. informasiyanın yığılıb toplanması, 2. istehsal normasının yerinə yetirilməsi, 3. informasiyanın saxlanmaması, 4. köhnəlmiş informasiyanın vaxtında silinməsi, 5. informasiyanın dəyişikliklərinin aparılması

- yalnız 3
- yalnız 4
- 2,3

- 2,4,5

- 1,4,5

52. Bunlardan hansı avtomatlaşdırılmış informasiya tenologiyalarının təsnifat əlaməti hesab olunur?

- emal olunan informasiyanın tipinə görə
- idarəetmə obyektinin fəaliyyət dairəsinə görə
- dövlət idarəçiliyi sistemi səviyyəsinə görə
- idarəetmə prosesinin növünə görə
- realizə olunan texnoloji əməliyyatın sinfinə görə

53. Nəqliyyat müəssisənin həll olunan məsələnin mürəkkəblik dərəcəsinə və bu məsələlərin realizəsində qəbul edilən qərarın dinamikasına görə seçilən üç növ informasiya sistemi bunlardan hansıdır? 1. funksional, 2. konfidensial, 3. strateji, 4. operativ, 5. signal.

- 3,4,5

- 1,3,4

- 1,3,5

- 2,3,5

- 1,4,5

54. Hansı sıra çevikliyin növlərindən deyildir?

- sifarişin çevikliyi, məhsulun çevikliyi, sistemin çevikliyi
- mənbələrin çevikliyi, əməyin çevikliyi, tətbiqin çevikliyi
- məhsulun çevikliyi, sistemin çevikliyi, əməyin çevikliyi
- sistemin çevikliyi, tətbiqin çevikliyi
- tətbiqin çevikliyi, əməyin çevikliyi, məhsulun çevikliyi

55. İnsanın iştirakı olmadan istehsal proseslərinin idarə edilməsinə ... deyilir.

- robotlaşma
- texnoloji
- elektronlaşma
- müasirləşmə
- avtomatlaşdırma

56. Stabiləşdirmə rejimində işləyən avtomatik tənzimləmə sistemləri ... tənzimləmə sistemlərinə bölünür.

- Müəyyən və qeyri-müəyyən
- Statik və asstatik
- Adi və mürəkkəb
- Texnik və mexanik
- Zəif və güclü

57. Avtomatik tənzimləmə sistemlərinin tədqiqində dinamika tənliklərini necə yazırlar?

- funksiyaların törəmələri ilə
- adi şəkildə
- funksiyaların originalları ilə

- funksiyaların təsvirləri ilə
 - funksiyaların diferensialları ilə
58. Hidravlik gücləndiricilərdə işçi mayenin təzyiqi nədən asılı olaraq dəyişir?
- drosselin yerdəyişməsindən
 - drosselin sabitliyindən
 - drosselin sürətindən
 - drosselin təcilindən
 - drosselin çəkisindən
59. Avtomatik sistemlərdə üç əsas bəndlər hansılardır?
- düz çevirmə bəndi, aralıq bənd, əks çevirmə bəndi
 - ölçmə bəndi, icra bəndi; əks əlaqə bəndi
 - ölçmə bəndi, kommutasiya bəndi, əks əlaqə bəndi
 - ölçmə bəndi, düz çevirmə bəndi, əks çevirmə bəndi
 - ölçmə bəndi, aralıq bənd, icra bəndi
60. Maqnit gücləndiricilərində nüvənin dolaqları hansı gərginliklərlə qidalanır?
- işçi dolaq sabit, idarə dolağı dəyişən
 - dolaqlar gərginliklə qidalanmır
 - idarə dolağı sabit, işçi dolaq dəyişən
 - hər iki dolaq sabit
 - hər iki dolaq dəyişən
61. $\Delta y/\Delta x$ nisbəti necə adlanır?
- həssaslıq
 - çevirmə əmsalı
 - stabilləşmə əmsalı
 - xəta
 - əks əlaqə
62. İnformasiya nə deməkdir?
- İnsanın istifadə etdiyi bilikdir
 - Kompüter texnologiyasıdır
 - Ətraf mühitin obyektləri barədə məlumatdır
 - Müşahidə olunan fakt barədə bilikdir
 - Proqram təminatıdır
63. Avtomatlaşdırılmanın ümumiləşdirilmiş funksional sxemində “K” nəyi ifadə edir?
- tristoru
 - əmrlər panelini
 - əlaqə kanallarını
 - modulyatoru
 - əməliyyat gücləndiricisini
64. Müxtəlif maşın və aparatların işinin insan iştirakı olmadan texniki qurğuların köməyi ilə sabit saxlanması ... adlanır.
- Maqnitləşdirmə

- Avtomatik tənzimləmə
- İdarə etmə
- Mexaniki tənzimləmə
- Elektrikləndirmə

65. Bunlardan hansı giriş informasiyasıdır?

- ilkin informasiyanın tərkib hissəsi
- xarici və daxili aləmdən daxil olan
- törəmə informasiyasının tərkib hissəsi
- nəticə və törəmə informasiyasının tərkib hissəsi
- aralıq informasiyasının tərkib hissəsi

66. Avtomatlaşdırılmış informasiya sistemləri dövlət idarəçiliyi səviyyəsində təsnifat əlamətinə uyğun olaraq ... bölünür.

- texnoloji proseslərin idarəsinin İS
- sənaye və kənd təsərrüfatının İS
- federal, regional və bələdiyyə İS
- nəqliyyat, rabitə, bank İS
- təşkilatitexnoloji proseslərin idarəsinin İS

67. Əks əlaqəli tənzimləmə qanunları hansılardır? 1. Proporsional tənzimləmə qanunu, 2. İnteqral tənzimləmə qanunu, 3. Qeyri-müəyyən tənzimləmə qanunu, 4. Müəyyən tənzimləmə qanunu, 5. Proporsional-İnteqral tənzimləmə qanunu.

- 1,2,3,4,5
- 3,4
- 1,2,5
- yalnız 1
- yalnız 5

68. Sistemin dayanıqlığı onun hansı hərəkətinin xarakteri ilə müəyyən olunur?

- ixtiyari
- rəqsi
- dövri
- sərbəst
- məcburi

69. Kompleks avtomatlaşdırma sistemlərindən olan CAM sözünün açıqlaması:

- kompüterin köməyi ilə istehsal
- qrafiki sənədləşdirmə işlərinin aparılması
- layihə məlumatlarını idarəetmə sistemləri
- kompüterin köməyi ilə mühəndis analizi
- kompüterin köməyi ilə konstruksiyatmə

70. A rejimi hansı qurğularda daha geniş istifadə olunur?

- seçici gücləndiricilərdə
- avtogeneratorlarda
- cərəyan gücləndiricilərində

- güc gücləndiricilərində
 - gərginlik gücləndiricilərində
71. Maqnit gücləndiricilərinin iş prinsipinin əsasını nə təşkil edir?
- maqnit selinin dəyişməsi
 - maqnit sisteminin aktiv müqavimətinin dəyişməsi
 - maqnit sisteminin yükünün dəyişməsi
 - maqnit induksiyasının dəyişməsi
 - maqnit sisteminin nüfuzluluğunun dəyişməsi
72. Maqnit gücləndiriciləri nələrə təşkil olunur?
- Yarımkeçirici naqillərdən
 - Dielektrik içlik və naqillərdən
 - Yarımkeçirici nüvə dielektriklərdən
 - Feromaqnit içlik və dolaqlardan
 - Dolaqlardan
73. Prosesin xarici prosessorları və ya xarici modulları fizikin proseslə birbaşa əlaqəli olub, vericilərdən və ... məlumatı alır.
- analoq-rəqəm çeviricilərdən
 - sahə kompüterlərindən
 - RPI-li dəzgahlardan
 - tənzimləyicilərdən
 - transformatorlardan
74. Sistemin daxilində saxlanılan verilənlər yığımları ... adlanır.
- daxili informasiya
 - xarici informasiya
 - giriş informasiyası
 - aralıq informasiya
 - ilkin informasiya
75. İnsanın həyat fəaliyyətinin bütün sahəsində və yaradıcılığında informasiya istehsalı prosesi ... adlanır.
- informasiyalaşdırma
 - informasiyalaşdırılmış cəmiyyət
 - kompyuterləşdirmə
 - avtomatlaşdırma
 - qloballaşdırma
76. Tutum vericiləri hansı qurğulardır?
- sabit induktivlikli verici
 - dəyişən tutumlu verici
 - sabit tutumlu verici
 - dəyişən müqavimətli verici
 - dəyişən induktivlikli verici

77.Hansı bir verici növü deyildir?

- potensimetr
- termorezistor
- tenzorezistor
- fotorezistor
- termometr

78.Hansı birini informasiyanı emal edən qurğulara aid etmək olar?

- zaman relələri
- tumblerlər
- gücləndiricilər
- interfeys
- kontaktorlar

79.Aşağıdakılardan hansı verici parametrik vericilərə aiddir?

- tutum
- termoelektrik
- pyzoelektrik
- fotoelektrik
- induksiya

80.Dəyişən cərəyan elektromaqnit relələrində lövbər 1 saniyə ərzində neçə rəqs edir?

- 100
- 50
- 250
- 150
- 200

81.Hansı sistemlərdən istifadə edərək idarətmə sistemlərinin analiz və sintezini yrinə yetirmək mümkündür?

- CAE
- CAM
- RPI
- PDM
- TAU

82.Əsas tənzimləmə qanunlarına ... aid deyil?

- proporsional-inteqral
- proporsional-inteqral-diferensial
- proporsional
- inteqreal
- diferensial

83.... miqyas çeviricisinə aid deyil.

- gərginlik süzgəcləri
- ölçmə transformatorları
- şuntlar

- gərginlik bölücüləri ölçmə
- gücləndiriciləri

84.Şunt nədir?

- bir-biri ilə paralel birləşdirilmiş iki rezistor
- bir-biri ilə qarışıq birləşdirilmiş rezistorlar
- ölçmə dövrəsinə ardıcıl qoşulmuş rezistor
- ölçmə dövrəsinə paralel qoşulmuş rezistor
- bir-biri ilə ardıcıl birləşdirilmiş iki rezistor

85.Texnoloji proseslərin avtomatlaşdırılmış idarəetmə sisteminin funksiyasına aşağıdakılardan hansı daxildir?

- bütün variatlar doğrudur
- yüksək ierxialı AİS–i ilə informasiya mübadiləsi
- operativ personalla informasiya mübadiləsi
- informasiyanın operativ əks etdirilməsi və reqestirasiyası
- informasiyanın toplanması, çevrilməsi və saxlanması

86.Elektromaqnitlərin hansı növləri var?

- Lövbərli və lövbərsiz
- Cərəyan və gərginlik
- Güc və təyziq
- Sabit cərəyan və dəyişən cərəyan
- Sabit gərginlik və dəyişən gərginlik

87.AİS–nin proqram təminatına aiddir:

- İnformasiya axını
- Verilənləri ötürən qurğu
- Kompüterlər
- Proqram məhsulları
- Sənədlər massiv

88.Relelər, kontaktlar və başqa açarlar nəyə aid edilir?

- tənzimləyici orqanlarına
- siqnallaşdırma elementlərinə
- icra mexanizmlərinə
- avtomatik elementlərə
- heç birinə

89.... giriş informasiyasıdır.

- ilkin informasiyanın tərkib hissəsi
- xarici və daxili aləmdən daxil olan
- törəmə informasiyasının tərkib hissəsi
- nəticə və törəmə informasiyasının tərkib hissəsi
- aralıq informasiyasının tərkib hissəsi

90.Tənzimləmə obyektinin iş rejimini xarakterizə edən fiziki göstəricilər necə adlanır?

- tənzimləmə sistemi

- tənzimləmə
- tənzimlənən kəmiyyətlər
- tənzimləyici
- tənzimləmə obyektı

91. Nəzarət olunan kəmiyyəti elektrik dövrəsinə parametrinə çevrilən vericilərə nə deyilir?

- ardıcıl çevirməli
- generator tipli vericilər
- aktiv vericilər
- parametrik vericilər
- təyziq vericiləri

92. Elektromaqnitlərin ... növləri var.

- Cərəyan və gərginlik
- Sabit cərəyan və dəyişən cərəyan
- Güc və təyziq
- Lövbərli və lövbərsiz
- Sabit gərginlik və dəyişən gərginlik

93. Avtomatlaşdırma texniki fənn kimi nə ilə məşğul olur?

- Relelər və mexanizimlərin yaradılması ilə
- Vericilər və mexanizimlərin yaradılması ilə
- Robotlar və onların texniki qurğuları ilə
- Avtomatik qurğu və mexanizimlərin yaradılması ilə
- Mühərriklər və mexanizimlərin yaradılması ilə

94. Avtomatik tənzimləmə sistemində tənzimləyicidə hasil olan signal ... təsir göstərir.

- vericiyə
- gücləndiriciyə
- obyektə
- tapşırıq orqanına
- icra orqanına

95. Aşağıdakılardan hansı nəzarət qurğularıdır? 1. GÇQ–gücləndirici–çevirici qurğu, 2. İM–icra mexanizmi, 3. V–vericilər, 4. İÇ–ikinci çevricilər, 5. İO–işçi orqanlar, 6. NQ–nəzarət qurğusu.

- 5,6
- 1,2
- 2,3
- 3,4
- 4,5

96. ... generator vericilərin bir növüdür.

- pyezoelektrik
- ion tipli
- termorezistor

- induktiv
- maqnit–elastik

97. Yığıma texnoloji proses neçə mərhələdə aparılır?

- 7
- 1
- 3
- 6
- 10

98. İdarəetmə prosesinin növünə görə İS–lər hansılara bölünür?

- nəqliyyat, rabitə İS–i
- federal, regional və bələdiyyə İS–i
- sənaye və kənd təsərrüfatının İS–i
- texnoloji proseslərin idarəsinin İS–i, təşkilati idarəetmənin İS–i
- bank İS–i, nəqliyyat, rabitə İS–i, bələdiyyə İS–i

99. Kombinə olunmuş AIS–lərdə hansı prinsiplərdən istifadə olunur?

- kompensasiya ilə meyletməyə görə tənzimləmə prinsiplərindən
- kompensasiya ilə əks əlaqə prinsiplərindən
- kompensasiya ilə açıq idarəetmə prinsiplərindən
- açıq idarəetmə və əks əlaqə prinsiplərindən
- meyletməyə görə tənzimləmə prinsipindən

100. Qeyri–elektrik kəmiyyətləri ölçmək üçün istifadə olunan vericinin blok–sxemi nələrə ibarətdir?

- Reledən və transformatorlardan
- Həssas element və çeviricidən
- Gücləndiricidən və açarlardan
- Rezistor və kondensatorlardan
- Naqıl və dielektriklərdən

101. X kəmiyyətinin dəyişməsi zamanı, Y kəmiyyətinin sabilliyini təmin edən avtomatika elementi necə adlanır?

- transformator
- stablizator
- açar
- rezistor
- termometr

102. Avtomatlaşdırma texniki fənn kimi nə ilə məşğul olur?

- relelər ilə
- avtomatik qurğu və mexanizimlərin yaradılması ilə
- robotlar və onların texniki qurğuları ilə
- vericilər ilə
- mühərriklər ilə

103. İnformasiyanın saxlanması və axtarışı bunlardan hansının fundamental funksiyasıdır?
- sorğu sistemlərinin
 - lokal verilənlər bazasının
 - korporativ informasiya sistemlərinin
 - avtomatlaşdırılmış informasiya sistemlərinin
 - strateji informasiya sistemlərinin
104. Kodlaşdırmanın neçə növü var?
- 7
 - 5
 - 4
 - 6
 - 3
105. Qeyri-elektrik kəmiyyətini ölçən verici hansı elementlərdən təşkil olunur?
- ölçmə qurğusu, çevirici
 - çevirici, gücləndirici
 - həssas element, gücləndirici
 - həssas element, çevirici
 - gücləndirici, ölçmə qurğusu
106. İcra elementləri ... əsas qurğudan ibarətdir.
- 6
 - 5
 - 3
 - 1
 - 10
107. Yük daşıma işinin maliyyə-iqtisadi analizi yük daşıyan idarələrin işinin hansı göstəricilərinə görə qiymətləndirir?
- maliyyə iqtisadi səmərəli olmalıdır, həcmli olmalıdır
 - həcmli olmalıdır, maliyyə iqtisadi səmərəli olmalıdır
 - istifadə üçün yararlı olmalıdır, gəlirin ümumi formada özünü biruzə verməlidir
 - həcmli olmalıdır, istifadə üçün yararlı olmalıdır, maliyyə iqtisadi səmərəli olmalıdır, gəlirin ümumi formada özünü biruzə verməlidir
 - həcmli olmalıdır, gəlirin ümumi formada özünü biruzə verməlidir, istifadə üçün yararlı olmalıdır, müəyyənlik prinsipinə uyğun olmalıdır,
108. Kompleks avtomatlaşdırma sistemlərindən olan CAE sözünün açıqlaması:
- kompüterin köməyi ilə konstruksiyatmə
 - kompüterin köməyi ilə istehsal
 - kompüterin köməyi ilə mühəndis analizi
 - qrafiki sənədləşdirmə işlərinin aparılması
 - layihə məlumatlarını idarəetmə sistemləri

109. Sənaye robotları neçə əsas tərkib hissəsindən ibarətdir?
- 1
 - 2
 - 3
 - 5
 - 7
110. Stabilizatorlar avtomatikanın elə bir elementidir ki
- o, girişə daxil olan fiziki kəmiyyəti kəmiyyətcə çevirir
 - o, x kəmiyyətinin müəyyən həddə dəyişməsində y kəmiyyətinin sabilliyini təmin edir
 - onun X giriş kəmiyyəti müəyyən qiymətə çatandan sonra çıxış kəmiyyəti sıçrayışla dəyişir
 - fırlanmanı enerji mənbəyinə qoşulmuş bir valdan digərinə ötürmək üçün istifadə olunur
 - 1 və 2 kontaktları məmullatların ölçülərinin dəyişməsi nəticəsində qapanır
111. Relelər avtomatikanın elə bir elementidir ki
- onun X giriş kəmiyyəti müəyyən qiymətə çatandan sonra çıxış kəmiyyəti sıçrayışla dəyişir.
 - o, girişə daxil olan fiziki kəmiyyəti kəmiyyətcə çevirir.
 - o, x kəmiyyətinin müəyyən həddə dəyişməsində y kəmiyyətinin sabilliyini təmin edir.
 - fırlanmanı enerji mənbəyinə qoşulmuş bir valdan digərinə ötürmək üçün istifadə olunur.
 - 1 və 2 kontaktları məmullatların ölçülərinin dəyişməsi nəticəsində qapanır.
112. Avtomatlaşdırılmış informasiya sistemlərində idarəedici subyekt nədir?
- informasiya təminatı
 - hesablama texnikası vasitəsi
 - proqram vasitəsi
 - insan, mütəxəssis
 - elektron hesablama maşını
113. İnformasiyanın toplanması, verilməsi, yığılması, emalı, saxlanması, təqdim olunması və istifadə olunmasının üsul və vasitələr sistemi ... adlanır.
- informasiya yaradıcılığı
 - informasiya prosesi
 - informasiya sistemi
 - informasiya texnologiyası
 - informasiya dövrü
114. Elektron gücləndiricilərdə gücləndirici cihaz kimi aşağıdakılardan hansı biri istifadə olunmur?
- diodlar
 - inteqral mikrosxemlər

- bipolyar tranzistorlar
 - sahə tranzistorları
 - tiristorlar
115. Parametrik icra elementlərinə hansı biri aid deyil?
- elektromaqnitlər
 - tranzistor releləri
 - elektromaqnit relelər
 - kontaktorlar
 - tiristor releləri
116. Sənaye robotlarının dərəcələri hansılardır? 1. xüsusi, 2. ümumi, 3. xüsusiləşmiş məqsədli 4. çox məqsədli, 5. mürəkkəb, 6. sadə
- 1,4,6
 - 2,4,5
 - 4,5,6
 - 1,3,4
 - 2,3,6
117. Sənaye şəbəkələri vasitələrinə aiddir: 1. zaman releləri, 2. elektromexaniki patronlar, 3. interfeys, 4. PROFİBUS, 5. Modbus.
- 1,2,4
 - 1,2,5
 - 2,4,3
 - 1,3,4
 - 3,4,5
118. Neçə növ avtomatlaşdırmaya rast gəlmək olar?
- 2
 - 3
 - 6
 - 4
 - 8
119. Giriş signalı vahid impuls şəklində dəyişdikdə çıxış kəmiyyətinin dəyişmə əyrisi necə adlanır?
- keçid xarakteristikası
 - çəki xarakteristikası
 - zaman xarakteristikası
 - ötürmə xarakteristikası
 - tezlik xarakteristikası
120. Kondensatorlu zaman relelərində böyük zaman dözümlünü necə almaq olar?
- kondensatoru impulsu gərginliklə qidalandırmaqla
 - kondensatoru düzlənmiş gərginliklə qidalandırmaqla
 - kondensatoru sabit gərginliklə qidalandırmaqla
 - kondensatoru dəyişən gərginliklə qidalandırmaqla

- kondensatoru sinusoidal gərginliklə qidalandırmaqla
121. AİS–in tətbiqində çəkilən xərclər aşağıdakılardan hansıdır? 1. hesablama mərkəzini düzəldən, 2. otellərin tikilməsi, 3. xarici qurğular, 4. informasiyanı qəbul edən və ötürən qurğular, 5. texniki vəsaitlərin alınması
- 1,2,3
 - 4,5
 - 2,3
 - 1,2
 - 1,2,3,5
122. Avtomatik tənzimləmə sistemləri
- idarə olunan kəmiyyətin qiymətini tələb olunan qiymətdə sabit saxlayır
 - idarə olunan kəmiyyəti geniş hədlər daxilində dəyişir
 - tapşırıq qurğusundan daxil olan siqnala görə əməliyyatı avtomatik yerinə yetirir
 - idarə olunan kəmiyyəti özünün verilən qiyməti ilə müqayisə və nəticəni təsbit edir
 - obyektin parametrlərini verilən səviyyədə saxlayır
123. ... tutum vericilərinin nöqsan cəhətidir?
- kiçik ətalətli olmaları
 - yüksək tezlikli qida mənbələrindən istifadəsi
 - quruluşlarının sadəliyi
 - yüksək həssaslığı
 - kiçik kütləyə və ölçülərə malik olmaları
124. "Özü təsir edən" ifadəsi hansı sözlə əvəz edilə bilər?
- Avtomatika
 - Mexanika
 - Kodlaşma
 - Alqoritm
 - Proqramlaşma
125. Bunlardan hansı ilkin informasiyadır?
- nəticə informasiyasının tərkib hissəsi
 - giriş informasiyasının işlənməyən hissəsi
 - giriş informasiyasının işlənən hissəsi
 - törəmə informasiyasının tərtib hissəsi
 - aralıq informasiyanın tərkib hissəsi
126. Avtomatik sistemlərin əsas gücləndirici elementi hansıdır?
- akustik
 - kombinə edilmiş
 - hidravlik
 - elektrik
 - pnevmatik
127. İnduksiya çeviriciləri ilə hansı kəmiyyət ölçülür?
- temperatur, sərf, qüvvə

- yerdəyişmə, sürət, təcil
 - sürət, sıxlıq, sərf
 - sərf, təzyiq, təcil
 - moment, qatılıq, qüvvə
128. y kəmiyyətinin $x = x^2$ anında sıçrayışla dəyişmə qiymətinə ... deyilir.
- nominal kəmiyyət
 - yerdəyişmə kəmiyyəti
 - işəburaxma kəmiyyəti
 - isədüşmə kəmiyyəti
 - sərbətlük kəmiyyəti
129. Güclü kontaktlı vericilərdə təzyiq hansı intervalda dəyişir?
- 2/2,5N
 - 0,1/0,5N
 - 0,5/1N
 - 1/1,5N
 - 1,5/2N
130. Aşağıdakılardan hansı biri avtomatika sistemlərinin mühafizə qurğusuna aid deyil?
- cərəyan relələri
 - avtomatik hava açarları
 - qoruyucular
 - vizual qurğular
 - istilik relələri
131. Hidravlik və pnevmatik gücləndiricilər avtomatik tənzimləmə sistemlərində nə üçün istifadə olunur?
- siqnalları gərginliyə görə gücləndirmək üçün
 - siqnalları sıxlığa görə gücləndirmək üçün
 - siqnalları cərəyana görə gücləndirmək üçün
 - siqnalları gücə görə gücləndirmək üçün
 - siqnalları sərfə görə gücləndirmək üçün
132. İcra elementlərinə qoyulan aşağıdakı tələblərdən hansı doğru deyil?
- yüksək cəldişləmə
 - böyük ölçülər və kütlə
 - f.i.ə.-nin maksimal qiyməti
 - minimum həssaslıq həddi
 - yüksək etibarlılıq və uzunmüddətlik
133. ... olmadan istehsal proseslərinin idarə edilməsinə avtomatlaşdırma deyilir.
- İnsan iştirakı
 - Elektrik mənbəyi
 - Maddi–texniki baza
 - Texniki avadanlıqlar

- Robotlar
134. Mikroprosessorlarda sabit yaddaşı qurğuları nə üçündür?
- növbəti komandanı yadda saxlamaq
 - yazma–oxuma əməliyyatlarını yerinə yetirmək
 - informasiyanı müvəqqəti yadda saxlamaq
 - proqramın bəzi nəticələrinin yadda saxlamaq
 - komandaları və verilənləri yadda saxlamaq
135. B rejimi hansı gücləndiricilərdə daha geniş istifadə olunur?
- bir taktlı güc gücləndiricilərində
 - seçici gücləndiricilərdə
 - cərəyan gücləndiricilərində
 - gərginlik gücləndiricilərində
 - iki taktlı güc gücləndiricilərində
136. Açıq avtomatik idarəetmə sistemi
- obyektin parametrlərini verilən səviyyədə saxlayır
 - idarə olunan kəmiyyəti geniş hədlər daxilində dəyişir
 - idarə olunan kəmiyyəti özünün verilən qiyməti ilə müqayisə və nəticəni təsbit edir
 - tapşırıq qurğusundan daxil olan siqnala görə əməliyyatı avtomatik yerinə yetirir
 - idarə olunan kəmiyyətin qiymətini tələb olunan qiymətdə sabit saxlayır;
137. Xarici təsiri əlverişli kəmiyyətə çevrilən həssas elementə nə deyilir?
- rele
 - stabilizator
 - mühərrik
 - verici
 - düzləndirici
138. Hansı generator vericilərin bir növüdür?
- termorezistiv
 - ion tipli
 - pyezoelektrik
 - induktiv
 - maqnit–elastik
139. Avtomatlaşdırılmanın ümumiləşdirilmiş funksional sxemində “V” nədir?
- icraedici siqnal
 - verilənlərin emalı
 - transformator
 - tapşırıq qurğusu
 - verici
140. Aşağıdakılardan hansı biri passiv vericilərə aid deyil?
- potensiometrələr
 - tenzorezistorlar

- termocütlər
 - fotorezistorlar
 - termorezistorlar
141. Hansı növ vericilərdə elastiki həssas elementdən istifadə olunur?
- mexaniki çıxış siqnallı
 - passiv həssas elementli
 - pnevmatik çıxış siqnallı
 - hidravlik çıxış siqnallı
 - aktiv həssas elementli
142. Avtomatlaşmanın ümumiləşdirilmiş funksional sxemində “İM” nəyi ifadə edir?
- verici
 - inverter
 - indikator
 - icra mexanizmi
 - idarə pultu
143. Elementin çıxış kəmiyyətinin dəyişməsinə səbəb olan giriş kəmiyyətinin minimal qiymətinə ... deyilir.
- nisbi xəta
 - həssaslıq həddi
 - əks əlaqə
 - çevirmə əmsalı
 - dinamik iş rejimi
144. Aşağıdakılardan hansı biri maqnit gücləndiricisinin mənfi cəhətidir?
- sadəliyi iş rejiminə təsir göstərməsi
 - xarici elektromaqnit sahələrinin iş rejiminə təsiri
 - yüksək həssaslığın iş rejiminə təsir göstərməsi
 - həddən artıq yüklənmə qabiliyyəti
 - iş dayanıqlığı və yüklənmə qabiliyyəti
145. İlk proqramlaşdırılan kontroller hansı şirkət tərəfindən yaradılmışdır?
- General Motors
 - Siemens
 - Intel
 - HP
 - Panasonic
146. Maqnit gücləndiriciləri avtomatik sistemlərdə əsasən necə istifadə olunur?
- cərəyan gücləndiriciləri kimi
 - harmonik siqnal gücləndiriciləri kimi
 - impuls siqnal gücləndiriciləri kimi
 - gərginlik gücləndiriciləri kimi
 - güc gücləndiriciləri kimi

147. Avtomatlaşdırmanın ierarxik strukturunun istehsalatın idarəetmə səviyyəsində hansı qurğular işlədilir?
- sahə kompyuterləri
 - idarəedici kompyuterlər
 - vericilər, icra mexanizmləri
 - vericilər, icra mexanizmləri
 - istehsalatı idarə edən kompyuterlər
148. Məftilli reostat vericilərin ən mühüm nöqsan cəhəti nədir?
- xarakteristikanın xətti olması
 - xarakteristikanın simmetrik olması
 - xarakteristikanın dalğavari olması
 - xarakteristikanın pilləvari olması
 - xarakteristikanın qeyri-simmetrik olması
149. Verilənlərdən hansılar tənzimləmə obyektidir? 1. maşınlar, 2. insanlar, 3. aparatlar, 4. qurğular, 5. idarələr
- 3,5
 - 2,5
 - 1,3,4
 - 1,2,3,4,5
 - 1,2
150. Həyəcanlandırıcı təsirlərin hansı növləri var?
- daxili, xarici və ümumi
 - daxili və parametrik
 - xarici və koordinat
 - ümumi və xarici
 - koordinat və parametrik
151. Nəqliyyat müəssisələrinin hansı avtomatlaşdırılmış idarəetmə sistemləri ümumi maraq daxilində digər korporasiyalarla əməkdaşlığı təmin edir?
- MRP II sistemi
 - MRP sistemi
 - ERP II sistemi
 - ERP sistemi
 - AI sistemi
152. $I_{\text{çix}}/I_{\text{gir}}$ kəmiyyəti necə adlanır?
- gücləndirmə əmsalı
 - stabilləşdirmə əmsalı
 - çıxış işi
 - zaman sabiti
 - elastiklik əmsalı
153. Tənzim olunan maşınlar, aparatlar, aqreqatlar necə adlanır?
- tənzimləmə sistemi

- tənzimlənən kəmiyyət
 - tənzimləmə
 - tənzimləmə obyektı
 - tənzimləyici
154. Texnoloji proseslərin avtomatlaşdırılmış idarəetmə sisteminin funksiyası nədir?
- texnologiyanın tətbiqi
 - idarəetmənin hər hansı bir məqsədini yerinə yetirilməsinə yönəlmiş fəaliyyəti
 - informasiyanın saxlanması
 - EHM-lərin yaradılması
 - informasiyanı emal etmək
155. Avtomatlaşdırılma dərəcəsi nə zaman 1 olar?
- proses avtomatik idarə olunan zaman
 - proses əl ilə aparılan zaman
 - tənzimləmə zaman
 - proses sürətli idarə oluna zaman
 - proses yavaş idarə olun zaman
156. Obyektin girişinə müəyyən signal verdikdə tənzimlənən kəmiyyətin zaman üzrə dəyişmə əyrisi necə adlanır?
- keçid xarakteristikası
 - ötürmə xarakteristikası
 - zaman xarakteristikası
 - çəki xarakteristikası
 - tezlik xarakteristikası
157. Sənaye robotlarının yaddaş həcmi neçə əmri saxlamağa imkan verir?
- 180
 - 10
 - 120
 - 60
 - 50
158. Vericilərin çıxışında alınan signalı gücləndirmək üçün nədən istifadə edilir?
- transformator
 - reledən
 - gücləndiricidən
 - kondensatordan
 - akkumulyatordan
159. Aşağıdakılardan birini icra orqanlarını idarə edən qurğulara aid etmək olar?
- kontaktorlar
 - vibrobunkerlər
 - gücləndiricilər
 - sayğaclar

- maqnit buraxıcıları
160. Dövrəyə bərkidilmiş robot qolu təyinatından asılı olaraq neçə sərbəstlik dərəcəsinə malikdir?
- 1–5
 - 4–6
 - 1–6
 - 1–2
 - 1–7
161. Çevirmə və ya ötürmə əmsalı elementin y çıxış kəmiyyətinin giriş x kəmiyyətinə olan ... deyilir.
- törəməsinə
 - nisbətində
 - cəminə
 - hasilinə
 - fərqinə
162. İnformasiya MİS–ləri hansı funksiyanı yerinə yetirir?
- Verilənlərin məntiqi əlaqələri
 - Verilənlərin tədqiqi
 - Verilənlərin təşkilatı əlaqələri
 - Verilənlərin eyni çinsliyi
 - Verilənlərin dolğunluğu
163. Gücləndiricinin çıxışındakı gücün girişindəki gücdən neçə dəfə çox olduğunu göstərən kəmiyyət ... adlanır.
- elastiklik əmsalı
 - stabilləşdirmə əmsalı
 - çıxış işi
 - zaman sabiti
 - gücləndirmə əmsalı
164. ... avtomatikanın qurğularının əsas xarakteristikalarına aid deyil?
- əks əlaqə əmsalı
 - çevirmə
 - əmsalı xəta
 - gücləndirmə əmsalı
 - həssaslıq həddi
165. Bunlardan hansı problem yönümlü tətbiqi proqram paketidir?
- qrafik redaktorlar
 - mətn redaktorları
 - mühasibat proqramları
 - nəşriyyat sistemləri
 - elektron cədvəllər

166. Vericilərdə passiv həssas elementlərə hansı biri aiddir?
- tutumlar
 - elektrodinamik elementlər
 - pyezoelektrik
 - termocütlət
 - fotoelementlər
167. İnformasiya texnologiyası dedikdə hansı əməliyyatlar başa düşülür?
- həm avtomatlaşdırılmış, həm də kağız əməliyyatları
 - yalnız kompyuter texnikasından istifadə ilə
 - yalnız kağız əsasında
 - yalnız avtomatlaşdırılmış əməliyyatlar
 - yalnız tətbiqi proqramların köməyi ilə həyata keçirilən əməliyyatlar
168. Avtomatika sözünün mənası
- özü alqoritmləşən
 - özü sazlanan
 - özü təşkillənən
 - özü təsir edən
 - özü uyğunlaşan
169. Müstəvi paralel kondensatorun tutumunu necə artırmaq olar?
- heç birini dəyişməməklə
 - $S-i$ və $\delta-nı$ artırmaqla
 - $S-i$ azaltmaq və $\delta-nı$ artırmaqla
 - $S-i$ və $\delta-nı$ azaltmaqla
 - $S-i$ artırmaq və $\delta-nı$ azaltmaqla
170. ... sistemdə tapşırıq siqnalı qabaqcadan verilmiş proqram üzrə dəyişir.
- proqramlı idarəetmə
 - stabilizasiya
 - adaptive
 - ekstremal
 - izləyici
171. Aşağıdakılardan hansı biri aktiv vericilərə aid deyil?
- fotoelektrik
 - induksion
 - pyezoelektrik
 - potensiometrlər
 - termoelektrik
172. Adi elektromaqnit relələrində bir neçə saniyə zaman dözümlünü necə almaq olar?
- dolağa paralel induktivlik qoşmaqla
 - dolağı kondensatorla şuntlamaqla
 - dolağı rezistorla şuntlamaqla

- dolağı rezistorla şuntlamaqla
 - dolağa ardıcıl müqavimət qoşmaqla
173. Hansı halda rele yüksək keyfiyyətli sayılır?
- geri qayıtma əmsalı vahiddən böyük olduqda
 - geri qayıtma əmsalı vahidə yaxınlaşdıqca
 - geri qayıtma əmsalı vahiddən uzaqlaşdıqca
 - geri qayıtma əmsalı sıfıra yaxınlaşdıqca
 - geri qayıtma əmsalı vahiddən kiçik olduqda
174. Bütün qurğular avtomatlaşır və onların işinə bir mərkəzi məntəqədən nəzarət edilirsə, belə avtomatlaşma ... avtomatlaşma adlanır.
- tək–tək
 - qismən
 - tam
 - kompleks
 - hissə–hissə
175. Avtomatlaşdırmanın növləri hansılardır?
- Qismən, kompleks, tam
 - Hissə–hissə, tam
 - Kompleks, tək–tək
 - Adi, mürəkkəb
 - Qismən, hissə–hissə, tam
176. Kontrollerin mərkəzi prosessorunun tərkibinə hansı qurğu daxil deyil?
- operativ yaddaş registrləri
 - müqayisə qurğusu
 - hesablama məntiq qurğusu
 - idarəetmə qurğusu
 - komandalar sayğacı
177. Avtomatlaşdırılmış layihələndirmə sistemində neçə mərhələdə qarşılıqlı əlaqə istiqamətlərinə baxılır?
- 2
 - 3
 - 4
 - 6
 - 5
178. Tenzometrik vericilərin iş prinsipi elektrik müqavimətinin hansı parametrdən asılılığına əsaslanır?
- təzyiqdən
 - kütlədən
 - temperaturdan
 - mexaniki gərginlikdən
 - qüvvədən

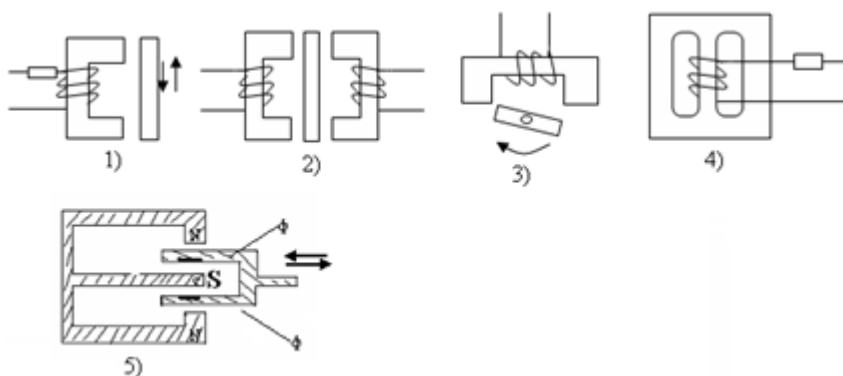
179. ... aktiv vericilərə aid deyil.
- pyezoelektrik
 - induksion
 - potensiometrlər
 - fotoelektrik
 - termoelektrik
180. Bunlardan hansı avtomatlaşdırılmış informasiya sistemlərinin təminatıdır? 1. xüsusi təminat, 2. informasiya təminatı, 3. proqram təminatı, 4. köməkçi təminat, 5. texniki təminat.
- 1,4,5
 - 1,2,3
 - 2,3,4
 - 2,3,5
 - 3,4,5
181. Tenzometrik vericilərin iş prinsipi elektrik müqavimətinin hansı parametrdən asılılığına əsaslanır?
- qüvvədən
 - yüksək təzyiqdən
 - kütlədən
 - aşağı temperaturdan
 - mexaniki gərginlikdən
182. Bunlardan hansı avtomatlaşdırılmış idarəetmə sistemlərinin işlənməsi dövrü hesab olunmur?
- sistemin işə salınması (tətbiq)
 - layihədən əvvəl müayinə
 - layihələndirmə
 - məsələnin qoyuluşunun işlənməsi
 - sənaye səviyyəsində istismar
183. Aşağıdakılardan hansını informasiyanı emal edən qurğulara aid etmək olmaz?
- sayğaclar
 - rele
 - kontaktorlar
 - yaddaş qurğuları
 - zaman relələri
184. Robotu nəql etmək üçün neçə sərbəstlik dərəcəsinə malik olan arabadan istifadə olunur?
- 0
 - 2
 - 1
 - 3
 - 4

185. Məftilli reostat vericilərin ən mühüm nöqsan cəhəti
- xarakteristikanın dalğavari olması
 - xarakteristikanın simmetrik olması
 - xarakteristikanın pilləvari olması
 - xarakteristikanın xətti olması
 - xarakteristikanın qeyri-simmetrik olması
186. Obyektin girişinə vahid təkan siqnal verdikdə çıxış kəmiyyətinin dəyişmə əyrisi necə adlanır?
- çəki xarakteristikası
 - ötürmə xarakteristikası
 - zaman xarakteristikası
 - keçid xarakteristikası
 - tezlik xarakteristikası
187. Gücləndirmə əmsalının düsturu hansıdır?
- $K = P_{\text{çix}} U_{\text{gir}}$
 - $K = U_{\text{çix}} / U_{\text{gir}}$
 - $K = P_{\text{çix}} P_{\text{gir}}$
 - $K = \dot{I}_{\text{gir}} / \dot{I}_{\text{çix}}$
 - $K = P_{\text{gir}} / \dot{I}_{\text{çix}}$
188. İşəburaxma kəmiyyəti (x^1) və işədüşmə kəmiyyəti (x^2) arasında hansı əlaqə doğrudur?
- $x^1 = x^2$
 - $x^1 > x^2$
 - $x^1 < x^2$
 - $x^1 \gg x$
 - $x^1 \ll x^2$
189. Avtomatlaşdırılmış idarəetmə sistemi (AİS) nəyin vəhdətidir?
- insan–təbiət
 - maşın–maşın
 - istehsal–texnika
 - insan–elektronika
 - təbiət–maşın
190. Hansı sıra avtomatlaşdırma növlərinə aid deyildir?
- adi avtomatlaşdırma, mürəkkəb avtomatlaşdırma
 - hissə–hissə avtomatlaşdırma, tam avtomatlaşdırma
 - qismən avtomatlaşdırma, kompleks avtomatlaşdırma, tam avtomatlaşdırma
 - tək–tək avtomatlaşdırma, hissə–hissə avtomatlaşdırma, adi avtomatlaşdırma
 - qismən avtomatlaşdırma, hissə–hissə avtomatlaşdırma, tam avtomatlaşdırma
191. Yük müqavimətindən asılı olaraq gücləndiricilərin hansı növləri var?
- zaman və məkan
 - güc və cərəyan

- cərəyan və gərginlik
 - güc və gərginlik
 - çıxış və giriş
192. Avtomatik tənzimləmə sistemlərinin qurulmasının əsasında hansı prinsiplərdən istifadə olunur? 1. Birbaşa və ya açıq idarəetmə prinsipi, 2. Qeyri–müntəzəm əlaqə prinsipi, 3. Əks–əlaqə prinsipi, 4. İnteqrallama prinsipi, 5. Həyəcanlandırıcı təsir prinsipi
- 1,2,3,4,5
 - 2,4
 - 1,3,5
 - 2,3
 - yalnız 4
193. Aşağıdakılardan hansı nəzarət qurğularına daxildir? 1. vəziyyət, 2. sürət, 3. təzyiq, 4. qüvvə, 5. temperatur.
- 2,3,4,5
 - 1 və 2
 - 1,2,3,4,5
 - 3 və 5
 - 1,3,4,5
194. ... omik vericilərə aid deyil.
- tenzorezistorlar
 - termocütlər
 - potensiometrlər
 - fotorezistorlar
 - termorezistorlar
195. Avtomatlaşdırma elementinin xarakteristikaları hansılardır? 1. xətalər, 2. əks əlaqə, 3. həssaslıq, 4. maqnitlənmə, 5. stabillik, 6. çeviklik
- 3,4,6
 - 4,5,6
 - 1,5,6
 - 2,4,5
 - 1,2,3
196. Vericinin funksional sxemində HE hansı elementdir?
- həssas element
 - hidravlik element
 - Holl effekti
 - heç biri
 - hesablayıcı element
197. İdarəetmə sistemlərində informasiyanın ilkin emal qurğuları
- giriş siqnalları üzərində çevirmələr və əməliyyatlar aparır
 - giriş siqnalını gücləndirir

- giriş kəmiyyəti haqqında informasiyanı qəbul edib
 - idarə obyektinə idarəedici təsir formalaşdırır
 - kommutasiya əməliyyatını yerinə yetirir
198. Elektron gücləndiricilərin A rejimi nə ilə xarakterizə olunur?
- işçi nöqtənin keçid xarakteristikasının orta hissəsində seçilməsi ilə
 - qeyri-xətti təhriflərin böyük olması ilə və böyük faydalı iş əmsalı ilə
 - sadəcə böyük faydalı iş əmsalı ilə
 - işçi nöqtənin tranzistorun keçid xarakteristikasının orta hissəsində seçilməsi ilə
 - işçi nöqtənin tranzistorun keçid xarakteristikasından kənarında seçilməsi ilə
199. Çevirmə əmsalının düsturu necədir?
- $K = K_{xy}$
 - $K = yx$
 - $K = KX$
 - $K = yk$
 - $K = y/x$
200. Nəzarət və tənzimləmə sistemlərinin başlanğıc elementləri nədir?
- relələr və vericilər
 - düzləndiricilər
 - mühərriklər
 - elektrodlar
 - həssas elementlər
201. Konstruktiv əlamətlərinə görə servomühərriklərin hansı növləri vardır?
- membranlı
 - porşenli
 - elektromaqnitli
 - elektromotorlu
 - tiristorlu
202. İM(icra mexanizmi)-ni idarə edən qurğulara aid deyil: 1. kontaktorlar, 2. maqnit buraxıcıları, 3. bitbus, 4. gücləndiricilər, 5. yaddaş qurğuları.
- 2 və 4
 - 1 və 5
 - 2 və 4
 - 1 və 3
 - 3,4,5
203. Aşağıdakılardan hansı biri tutum vericilərinin nöqsan cəhətidir?
- kiçik ətalətli olmaları
 - yüksək tezlikli qida mənbələrinin istifadəsi
 - quruluşlarının sadəliyi
 - yüksək həssaslığı
 - kiçik kütləyə və ölçülərə malik olmaları

204. Ölçmə nəticəsi ilə ölçülən kəmiyyətin həqiqi qiymətinin fərfinə nə deyilir?
- həssaslıq
 - nisbi xəta
 - gətirilmiş xəta
 - mütləq xəta
 - düzləndirmə əmsalı
205. y kəmiyyətinin $x = x^1$ anındaki qiymətinə ... deyilir.
- sətlik kəmiyyəti
 - yerdəyişmə kəmiyyəti
 - nominal kəmiyyət
 - işəduşmə kəmiyyəti
 - işəburaxma kəmiyyəti
206. Avtomatlaşdırma sistemləri elementlərinin fiziki prinsipə görə növü hansılardır?
- elektroistilik, dielektrik
 - maqnit, istilik, radioaktiv
 - ferromaqnit, ion, dielektrik, istilik
 - radioaktiv, ferromaqnit, elektroistilik, ion
 - ion, maqnit, sferik, avtomatik, radioaktiv
207. Eyni qabaritli elektromaqnitlərdən hansı biri daha az qüvvə hasil edir?
- kombine olunmuş
 - dəyişən cərəyan
 - neytral
 - polyarizə olunmuş
 - sabit cərəyan
208. İnduksiya vericisinin sxemini göstərin.

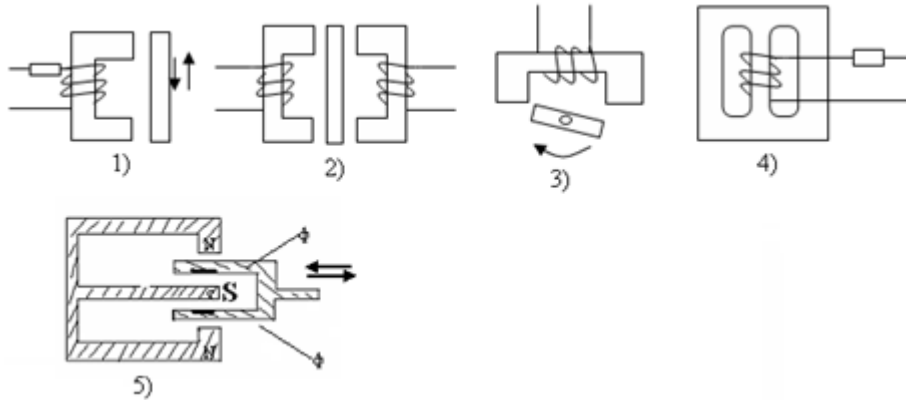

- 4
- 2
- 3
- 5
- 1

209. Servomühərriklərin tənzimləyici qabiliyyətini xarakterizə edən əsas göstəricilərə hansı biri aid deyil?

- çıxışda xətti və ya bucaq yerdəyişməsi
- gücə görə gücləndirmə əmsalı
- çıxışda yaradılan moment
- çıxışda fırlanma sürəti
- çıxışda yaradılan qüvvə

210. Diferensial induktiv vericinin sxemini göstərin.

- 4
- 1
- 3
- 2
- 5

211. Programlaşdırılan məntiqi kontrollerlər üçün nə xarakterik deyil?

- hesablama əməliyyatları yerinə yetirmək
- elektroavtomatikanın məntiq sxemlərini əvəz etmək
- məntiqi əməliyyatları yerinə yetirmək
- elektroavtomatikanın rele sxemlərini əvəz etmək
- bu funksiyalarını realizə etmək

212. Gücləndiricilər avtomatikanın elə bir elementidir ki

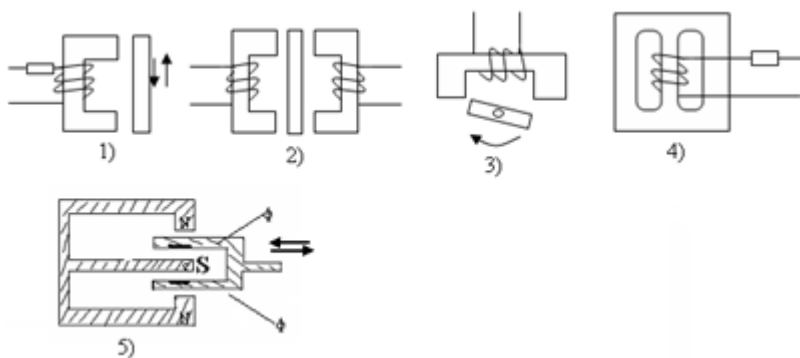
- o, x kəmiyyətinin müəyyən həddə dəyişməsində y kəmiyyətinin stabilliyini təmin edir.
- onun X giriş kəmiyyəti müəyyən qiymətə çatandan sonra çıxış kəmiyyəti sıçrayışla dəyişir.
- o, girişə daxil olan fiziki kəmiyyəti kəmiyyətcə çevirir.
- fırlanmanı enerji mənbəyinə qoşulmuş bir valdan digərinə ötürmək üçün istifadə olunur.
- 1 və 2 kontaktları məmulatların ölçülərinin dəyişməsi nəticəsində qapanır.

213. Giriş kəmiyyəti müəyyən bir qiymətə çatandan sonra çıxış kəmiyyəti sıçrayışla dəyişən avtomatikanın elementinə nə deyilir?

- rezistor
- stabilizator

- açar
 - termometr
 - rele
214. İşəburaxma kəmiyyətinin işədüşmə kəmiyyətinə olan nisbəti necə adlanır?
- geri qayıtma əmsal
 - düşmə əmsalı
 - sərbəst əmsal
 - gərginlik və ya cərəyan əmsalı
 - təyziq əmsalı
215. Tənzimlənən kəmiyyətlər obyektin ... koordinatlarıdır.
- çıxış
 - giriş
 - çıxış–giriş
 - giriş–çixış
 - periodik
216. İnformasiyanı emal edən qurğulara aiddir? 1. yaddaş qurğuları, 2. PMM, 3. PMK, 4. İEHM
- 3,4,1
 - 1,2,5
 - 2,4,3
 - 1,2,4
 - 1,2,3,4
217. Elektromexaniki, elektromaqnit, elektrodinamik–bunlar ... növləridir
- açar
 - transformator
 - rele
 - rezistor
 - termometr
218. İşəburaxma kəmiyyətinin işədüşmə kəmiyyətinə olan nisbəti ... adlanır.
- düşmə əmsalı
 - geri qayıtma əmsalı
 - sərbəst əmsal
 - gərginlik əmsalı
 - təyziq əmsalı
219. Aşağıdakı sistemlərdən hansı birində insanın aktiv iştirakı nəzərdə tutulur?
- avtomatik nəzarət sistemlərində
 - avtomatlaşdırılmış idarəetmə sistemlərində
 - avtomatik idarəetmə sistemlərində
 - avtomatik tənzimləmə sistemlərində
 - proqramla idarəetmə sistemlərində

220. Avtomatlaşdırmanın ierarxik strukturunun strateji idarəetmə səviyyəsində hansı qurğular işlədilir?
- tənzimləyicilər
 - vericilər, icra mexanizmləri
 - idarəedici kompyuterlər
 - sahə kompyuterləri
 - istehsalatı idarə edən kompyuterlər
221. Avtomatik xətlərdə yığma texnoloji prosesin lahiyələndirilməsi neçə mərhələdə yerinə yetirilir?
- 5
 - 3
 - 15
 - 10
 - 1
222. Avtomatlaşdırma texnikası nə ilə məşğul olur?
- Vericilərlə
 - Robortlar və onların texniki qurğularının yaradılmasıyla
 - Relelərlə
 - Mühərriklərlə
 - Avtomatik qurğu və mexanizmlərin yaradılması ilə
223. Bucaq yerdəyişmə induktiv vericinin sxemini göstərin.

- 2
 - 1
 - 3
 - 4
 - 5
224. Stasionar tənzimləmə sistemləri hansı sistemlərdir?
- obyektin və tənzimləyicinin parametrləri zamana görə dəyişən
 - obyektin və tənzimləyicinin parametrləri tezliyə və fazaya görə dəyişən
 - obyektin və tənzimləyicinin parametrləri zamana görə dəyişməyən
 - parametrləri həm zamana, həm də məkana görə dəyişən
 - obyektin və tənzimləyicinin parametrləri tezliyə və fazaya görə dəyişməyən

225. Hidravlik gücləndiricilər siqnallarını hansı parametərə görə gücləndirmək üçün istifadə olunur?
- cərəyana
 - gücə
 - gərginliyə
 - təcilə
 - sürətə
226. Güc qurğularına hansılar aiddir? 1. tranzistorlar, 2. elektromaqnitlər, 3. elektromexaniki muftalar, 4. mühərriklər, 5. kondensatorlar
- 1,5,5
 - 2,3,4
 - 1,2,3
 - 4,5,6
 - 2,3
227. Aşağıdakılardan hansı verici generator tipli vericilərə aiddir?
- termoelektrik
 - tenzorezistor
 - induktiv
 - tutum
 - termorezistor
228. Simvol sahəsi özündə nəyi əks etdirir?
- Real tarix
 - Sağ kənara görə düzləndirilmiş ədəd
 - «doğru» və ya «yalan» qiymətlər alan kəmiyyətləri yerləşdirir
 - Sol kənara görə düzləndirilmiş mətn
 - Vaxt
229. Diferensial tutum vericilərinin müvafiq qoşulma sxemində həssaslıq neçə dəfə artır?
- iki
 - üç
 - dörd
 - artmır
 - beş
230. Maqnit gücləndiricilərin hansı növləri var? 1. sadə, 2. mürəkkəb, 3. reversiv, 4. pnevmatik, 5. dinamik.
- 1,3
 - 2,4,5
 - 4,5
 - 2,3
 - 1,2,3,4,5

231. Hansı sistemdə tapşırıq siqnalı qabaqcadan verilmiş proqram üzrə dəyişir?
- izləyici
 - stabilizasiya
 - adaptive
 - ekstremal
 - proqramlı idarəetmə
232. Tutum vericiləri ... qurğulardır.
- dəyişən müqavimətli verici
 - sabit induktivlikli verici
 - sabit tutumlu verici
 - dəyişən tutumlu verici
 - dəyişən induktivlikli verici
233. İcra elementləri hansı iki növ qurğulara ayrılır?
- güc və parametrik
 - təcil və təyziq
 - güc və pnevmatik
 - hidravlik və parametrik
 - cərəyan və gərginlik
234. Avtomatlaşdırma sistemləri elementlərinin yerinə yetirdikləri funksiyalara görə növü hansıdır?
- stabilizatorlar, varikaplar, kaskadlar
 - vericilər, tranzistorlar, açarlar
 - gücləndiricilər, tranzistorlar, açarlar, rezistorlar
 - vericilər, gücləndiricilər, stabilizatorlar, relelər
 - relelər, transformatorlar
235. Aşağıdakılardan hansı biri avtomatlaşmış sistemlərinin mühafizə qurğusuna aid deyil?
- qoruyucular
 - avtomatik hava açarları
 - vizual qurğular
 - cərəyan releləri
 - istilik releləri
236. İdarəetmə sistemlərində vericilər
- kommutasiya əməliyyatını yerinə yetirir
 - giriş siqnalları üzərində çevirmələr və əməliyyatlar aparır
 - giriş siqnalını gücləndirir
 - idarə obyektinə idarəedici təsir formalaşdırır
 - giriş kəmiyyəti haqqında informasiyanı qəbul edir
237. ... generator verici növü deyildir.
- pyezoelektrik
 - induksion

- termoelektrik
 - potensimetr
 - fotoelektrik
238. Tənzimləyici ilə obyektin vəhdəti ... adlanır.
- idarə sistemi
 - tənzimləmə sistemi
 - mexanikləşdirilmiş sistem
 - tarazlıq sistemi
 - texniki sistem
239. Nisbi çevirmə əmsalının tərs qiymətinə ... deyilir.
- stabilləşdirmə əmsalı
 - düzləndirmə əmsalı
 - nisbi xəta
 - mütləq xəta
 - həssaslıq
240. Aşağıdakılardan hansı biri avtomatika sistemlərinin mühafizə qurğusuna aid deyil?
- vizual qurğular
 - qoruyucular
 - cərəyan relələri
 - istilik relələri
 - avtomatik hava açarları
241. İM (icra mexanizmi)-ni idarə edən qurğular: 1. kontaktorlar, 2. maqnit buraxıcıları, 3. Bitbus, 4. gücləndiricilər, 5. yaddaş qurğuları.
- 1,2,5
 - 1,2,4
 - 2,4,3
 - 1,3,4
 - 3,4,5
242. Dəyişən cərəyan gücləndiricilərində qeyri-xətti element kimi nə işlədilir?
- tranzistor
 - induktivlik
 - transformator
 - kondensator
 - rezistor
243. Ayrı-ayrı aqreqlər və sahələr arasında kifayət qədər qarşılıqlı təsir olursa, belə avtomatlaşma ... avtomatlaşma adlanır.
- qismən avtomatlaşma
 - kompleks avtomatlaşma
 - tam avtomatlaşma
 - mürəkkəb avtomatlaşma

- adi avtomatlaşma
244. Əsas tənzimləmə qanunlarına aşağıdakılardan hansı biri aid deyil?
- proporsional
 - proporsional-diferensial
 - diferensial
 - inteqral
 - proporsional-inteqral
245. Vericilərin çıxışında alınan signalı gücləndirmək üçün ... istifadə edilir.
- transformatoradan
 - reledən
 - gücləndiricidən
 - kondensatoradan
 - akkumulyatoradan
246. Çoxkaskadlı elektron gücləndiricilərində ilk kaskadlar adətən hansı gücləndiricilər?
- zolaqlı
 - gərginlik
 - güc
 - seçici
 - harmonik
247. C rejimi hansı qurğularda daha geniş istifadə olunur?
- gərginlik gücləndiricilərində
 - cərəyan gücləndiricilərində
 - seçici gücləndiricilərdə və avtogeneratorlarda
 - bir və iki taktlı güc gücləndiricilərində
 - impuls gücləndiricilərində
248. Sistemin dayanıqlığı onun ... hərəkətinin xarakteri ilə müəyyən olunur.
- dövrü
 - sərbəst
 - rəqsi
 - ixtiyari
 - məcburi
249. Hansı induktiv vericilərin bir növüdür?
- pyezoelektrik tipli
 - termorezistor tipli
 - fotoelektrik tipli
 - transformator tipli
 - tenzorezistor tipli
250. Kompleks avtomatlaşdırma sistemlərindən olan CAD sözünün açığılaması:
- kompüterin köməyi ilə istehsal
 - kompüterin köməyi ilə mühəndis analizi

- kompüterin köməyi ilə konstruksiyatmə
- layihə məlumatlarını idarəetmə sistemləri
- qrafiki sənədləşdirmə işlərinin aparılması